

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o zaštiti konkurencije

Proglašavam Zakon o zaštiti konkurencije, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2012. godini, dana 26. jula 2012. godine.

Broj: 01-989/2

Podgorica, 30. jula 2012. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2012. godini, dana 26. jula 2012. godine, donijela je

Zakon o zaštiti konkurencije

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 44/2012 od 9.8.2012. godine.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i druga pitanja od značaja za zaštitu konkurencije.

Teritorijalna primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na akte i radnje učinjene na teritoriji Crne Gore, odnosno na akte i radnje koji su nastali kao posljedica akata ili radnji učinjenih van njene teritorije koji imaju za cilj ili posljedicu narušavanje konkurencije na teritoriji Crne Gore.

Personalna primjena

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na pravna i fizička lica koja obavljaju privrednu djelatnost i učestvuju u proizvodnji i prometu roba, odnosno usluga na teritoriji Crne Gore (u daljem tekstu: učesnici na tržištu), i to:

- 1) privredna društva i druge oblike obavljanja privredne djelatnosti, nezavisno od sjedišta i fizička lica, nezavisno od državljanstva i prebivališta;
- 2) druge subjekte koji neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno obavljaju privrednu djelatnost i učestvuju u prometu roba, odnosno usluga, nezavisno od državljanstva, sjedišta ili prebivališta (sindikati, poslovna udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualne svojine i dr.);

3) državne organe, organe državne uprave, organe lokalne uprave i lokalne samouprave kada, neposredno ili posredno, obavljaju privrednu djelatnost i učestvuju u prometu roba, odnosno usluga.

Povezani učesnici

Član 4

Ovaj zakon primjenjuje se na povezane učesnike na tržištu.

Povezanim učesnicima na tržištu, u smislu ovog zakona, smatraju se dva ili više učesnika koji su povezani na način da jedan učesnik kontroliše drugog ili više učesnika.

Kontrola iz stava 2 ovog člana postoji u slučaju kada jedan učesnik na tržištu u drugom učesniku na tržištu ima:

- 1) više od polovine akcija ili udjela, ili
- 2) više od polovine glasačkih prava, ili
- 3) pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili
- 4) odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova privrednog društva.

Povezani učesnici na tržištu, u smislu ovog zakona, smatraju se jednim učesnikom na tržištu.

Djelatnost od javnog interesa

Član 5

Ovaj zakon primjenjuje se i na učesnike na tržištu koji obavljaju djelatnosti od javnog interesa, odnosno kojima je aktom nadležnog državnog organa dato pravo obavljanja određene djelatnosti, osim ukoliko bi se primjenom ovog zakona u značajnoj mjeri spriječilo obavljanje tih djelatnosti.

Teret dokazivanja da primjena ovog zakona može u značajnoj mjeri da spriječi obavljanje djelatnosti iz stava 1 ovog člana je na učesniku na tržištu koji obavlja tu djelatnost.

Relevantno tržište

Član 6

Relevantno tržište, u smislu ovog zakona, je tržište koje obuhvata relevantno tržište proizvoda na relevantnom geografskom tržištu.

Relevantno tržište proizvoda čine robe, odnosno usluge koje su zbog karakteristika tih roba i usluga, cijena i uobičajene upotrebe zamjenjive.

Relevantno geografsko tržište predstavlja područje na kojem učesnici na tržištu učestvuju u ponudi i tražnji pod istim ili sličnim uslovima konkurencije, a koji se bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim područjima.

Postojanje, stepen i intenzitet konkurencije roba i usluga ocjenjuje se u odnosu na određeno relevantno tržište.

Kriterijume i način utvrđivanja relevantnog tržišta propisuje organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II. POVREDE KONKURENCIJE NA TRŽIŠTU

1. Povrede

Akti ili radnje

Član 7

Akti ili radnje kojima se vrši povreda konkurencije na tržištu, u smislu ovog zakona, su:

- 1) sporazumi kojima se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija;
- 2) zloupotreba dominantnog položaja;
- 3) koncentracije kojima se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija ili slobodan razvoj otvorene tržišne ekonomije, a naročito stvaranje, odnosno jačanje dominantnog položaja na tržištu.

Povreda konkurencije iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana utvrđuje se za konkretan slučaj, na osnovu stepena i dinamike promjena u strukturi relevantnog tržišta, ograničenja i mogućnosti ravnopravnog pristupa tržištu novih konkurenata, promjena kojima se ograničava mogućnost snabdijevanja tržišta na osnovu stepena pogodnosti za potrošače i drugih okolnosti kojima se utiče na povredu konkurencije.

2. Sporazumi

Sporazumi koji sprječavaju, ograničavaju ili narušavaju konkurenciju

Član 8

Zabranjeni su i ništavi akti koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na relevantnom tržištu, i to pisani ili usmeni dogovori, sporazumi, ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prećutni dogovori, usaglašena praksa, kao i odluke udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: sporazumi), kojima se:

- 1) direktno ili indirektno određuju kupovne ili prodajne cijene ili drugi uslovi trgovine;
- 2) ograničava ili kontroliše proizvodnja, tržište, tehnički razvoj ili investicije;
- 3) vrši podjela tržišta ili izvora nabavke;
- 4) primjenjuju različiti uslovi na poslove iste vrste sa različitim učesnicima na istom tržištu kojima se dovode u konkurentno nepovoljniji položaj;
- 5) uslovljava zaključenje sporazuma prihvatanjem dodatnih obaveza druge ugovorne strane, koje po svojoj prirodi ili poslovnoj svrsi nijesu u vezi sa predmetom sporazuma;
- 6) utvrđuje obaveza primjene određene cijene u daljoj prodaji ili na drugi način osigurava primjena preporučene preprodajne cijene.

Usaglašenom praksom iz stava 1 ovog člana smatra se saradnja između učesnika na tržištu bez zaključenja formalnog ili neformalnog sporazuma, koja ima za cilj usaglašavanje poslovnih aktivnosti konkurenata na relevantnom tržištu, a koja se može ostvariti neposrednim ili posrednim kontaktom između učesnika na tržištu i koja nije posljedica redovne ekonomske aktivnosti i nezavisnog poslovanja učesnika na tržištu.

Uslovi za izuzimanje od zabrane

Član 9

Sporazumi iz člana 8 ovog zakona mogu biti izuzeti od zabrane ako doprinose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije roba ili usluga, odnosno unaprjeđenju tehničkog ili privrednog razvoja, istovremeno omogućavajući potrošačima srazmjernu korist koja iz njih proističe na relevantnom tržištu pod uslovom da:

- nameću samo ograničenja koja su neophodna za ostvarivanje ciljeva sporazuma;
- ne omogućavaju učesnicima isključivanje konkurencije na relevantnom tržištu ili njegovom značajnom dijelu.

Horizontalni i vertikalni sporazumi

Član 10

Sporazumi koji imaju za cilj ili posljedicu sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije mogu biti horizontalni i vertikalni.

Horizontalni sporazumi su sporazumi između postojećih i/ili potencijalnih učesnika na tržištu koji posluju na istom nivou proizvodnog lanca ili lanca isporuke.

Vertikalni sporazumi su sporazumi o uslovima nabavke, kupovine, prodaje ili preprodaje između postojećih i/ili potencijalnih učesnika na tržištu koji posluju na različitom nivou proizvodnog lanca ili lanca isporuke.

Grupna izuzeća

Član 11

Uslovi, postupak i kriterijumi izuzeća po vrstama sporazuma (u daljem tekstu: grupna izuzeća), u skladu sa čl. 9 i 10 ovog zakona, utvrđuju se propisom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Propisom iz stava 1 ovog člana određuju se naročito:

- 1) vrste sporazuma koji mogu biti izuzeti;
- 2) ograničenja i uslovi koje sporazumi iz stava 1 ovog člana ne smiju sadržati;
- 3) drugi uslovi koje ugovorne strane moraju ispuniti i sa kojima sporazumi moraju biti usaglašeni, a naročito vrijeme važenja sporazuma i izuzeća.

Za sporazume koji ispunjavaju uslove propisane za grupno izuzeće nije potrebno odobrenje organa nadležnog za poslove konkurencije (u daljem tekstu: Agencija).

U slučaju pokretanja postupka protiv učesnika u sporazumu, teret dokazivanja da sporazum ispunjava propisane uslove grupnog izuzeća je na učesniku sporazuma.

Pojedinačna izuzeća

Član 12

Na zahtjev učesnika sporazuma za pojedinačno izuzeće, Agencija odobrava pojedinačno izuzeće, ako sporazum ispunjava uslove utvrđene članom 9 ovog zakona.

Teret dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona je na podnosiocu zahtjeva za pojedinačno izuzeće.

Sadržaj i način podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće propisuje Ministarstvo.

Sporazumi male vrijednosti

Član 13

Sporazum male vrijednosti je sporazum između učesnika na tržištu čiji ukupni tržišni udio na relevantnom tržištu proizvoda i usluga nije veći od:

1) 10% tržišnog udjela, kada se sporazum zaključuje između učesnika na tržištu koji posluju na istom nivou proizvodnje ili trgovine (horizontalni sporazumi);

2) 15% tržišnog udjela, kada se sporazum zaključuje između učesnika na tržištu koji posluju na različitim nivoima proizvodnje ili trgovine (vertikalni sporazumi);

3) 10% udjela na relevantnom tržištu za sporazume u kojima nije jasno definisano da li su horizontalni ili vertikalni.

Sporazum iz stava 1 ovog člana je dozvoljen, osim ako sadrži uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona.

3. Dominantan položaj

Pojam

Član 14

Dominantan položaj na relevantnom tržištu ima učesnik koji nema konkurenciju ili ima značajnu tržišnu snagu koja mu omogućava da ograniči ili spriječi razvoj efikasne konkurencije na tržištu Crne Gore ili njenom dijelu, odnosno koji ima značajno bolji položaj u odnosu na konkurente koji mu omogućava da u značajnoj mjeri preduzima poslovne aktivnosti nezavisno od svojih konkurenata, snabdjevača, kupaca ili krajnjih korisnika, naročito uzimajući u obzir:

- 1) tržišni udio i tržišnu snagu;
- 2) stepen koncentrisanosti tržišta, tržišne udjele i tržišnu snagu konkurenata;
- 3) dinamičnost tržišta u proteklom periodu;
- 4) finansijsku snagu;
- 5) snagu kupaca;
- 6) pristup izvorima ponude i potražnje;
- 7) veze sa drugim učesnicima na relevantnom i povezanim tržištima;
- 8) pravne ili druge barijere za ulazak drugih učesnika na tržište;
- 9) sposobnost učesnika na tržištu da diktira tržišne uslove s obzirom na njegovu ponudu i potražnju.

Pretpostavlja se da učesnik na tržištu ima dominantan položaj na tržištu proizvoda (roba ili usluga) ako je njegov udio na relevantnom tržištu veći od 50%.

Pretpostavlja se da dva ili više učesnika na tržištu imaju dominantan položaj na tržištu roba i usluga ako između njih ne postoji značajna konkurencija i ako je njihov ukupni udio na relevantnom tržištu veći od 60% (kolektivna dominacija).

Teret dokazivanja da dominantan položaj na tržištu može imati i učesnik čiji je udio na relevantnom tržištu niži od 50%, odnosno niži od 60% u slučaju kolektivne dominacije je na Agenciji.

Zloupotreba dominantnog položaja

Član 15

Zloupotreba dominantnog položaja na relevantnom tržištu zabranjena je.

Zloupotrebom dominantnog položaja na tržištu smatra se:

1) neposredno ili posredno nametanje neopravdanih kupovnih ili prodajnih cijena ili drugih neopravdanih uslova poslovanja;

2) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača;

3) primjena različitih uslova na poslove iste vrste sa drugim učesnicima na tržištu, čime se oni stavljaju u konkurentno nepovoljniji položaj;

4) uslovljavanje zaključenja sporazuma uz prihvatanje dodatnih obaveza koje, po svojoj prirodi ili poslovnoj svrsi, nijesu u vezi sa predmetom takvih sporazuma.

4. Koncentracija učesnika na tržištu

Pojam koncentracije

Član 16

Koncentracijom učesnika na tržištu smatra se:

1) spajanje dva ili više nezavisnih učesnika na relevantnom tržištu ili njihovih djelova;

2) kada jedno ili više fizičkih lica koja već kontrolišu najmanje jednog učesnika na tržištu ili jedan ili više učesnika na tržištu steknu posrednu ili neposrednu kontrolu nad drugim učesnikom na tržištu ili njegovim dijelom;

3) kada dva ili više nezavisnih učesnika na tržištu osnivaju novog učesnika na tržištu ili kada stiču zajedničku kontrolu nad postojećim učesnikom na tržištu koji samostalno posluje na dugoročnoj osnovi i ima sve funkcije nezavisnog učesnika na tržištu (u daljem tekstu: zajedničko ulaganje).

Kontrolom iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana smatra se mogućnost zajedničkog uticaja na poslovanje učesnika na tržištu, zasnovanog na pravnom ili činjeničnom stanju iz člana 4 stav 3 ovog zakona.

Postojanje kontrole iz stava 2 ovog člana Agencija procjenjuje na osnovu odgovarajućih pravnih akata i drugih dokaza, ali ne i namjera zainteresovanih strana.

Dvije ili više transakcija (sticanje akcija ili udjela) između istih učesnika na tržištu, u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, izvršenih u vremenskom periodu kraćem od dvije godine smatraće se kao jedna koncentracija.

Sticanje kontrole koja se ne smatra koncentracijom

Član 17

Sticanje kontrole ne smatra se koncentracijom učesnika na tržištu kada:

1) banka ili druga finansijska institucija radi dalje prodaje privremeno stekne akcije ili druge hartije od vrijednosti određenog učesnika i pod uslovom da ih proda najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana sticanja i ako u periodu u kojem raspolaže tim hartijama od vrijednosti pravo svojine nije iskorišćeno za uticaj na poslovne odluke učesnika koje se odnose na njegovo ponašanje prema konkurentima ili je iskorišćeno isključivo sa namjerom da se pripremi prodaja tih hartija od vrijednosti ili imovine učesnika na tržištu;

2) dođe do sticanja kontrole nad učesnikom na tržištu od lica koje obavlja funkciju stečajnog ili likvidacionog upravnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj ili likvidacija;

3) zajedničko ulaganje za cilj ima koordinaciju tržišnih aktivnosti između dva ili više učesnika koji zadržavaju svoju nezavisnost, pri čemu će takvo zajedničko ulaganje biti procjenjivano u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Na zahtjev zainteresovane banke ili druge finansijske institucije koja dokaže da prodaja hartija od vrijednosti nije razumno bila moguća u roku iz stava 1 tačka 1 ovog člana, Agencija taj rok može produžiti do šest mjeseci.

Zabranjene koncentracije

Član 18

Zabranjene su koncentracije kojima se stvara novi ili jača dominantan položaj jednog ili više učesnika, pojedinačno ili zajednički, koji može značajno uticati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje efikasne konkurencije na relevantnom tržištu, osim u slučaju ako učesnici koncentracije dokažu da će koncentracija biti u korist potrošača i da će efekti te koncentracije biti značajniji od negativnih efekata stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

Zabranjeno je sprovođenje koncentracije bez odobrenja iz člana 50 st. 1 i 3 ovog zakona.

III. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

Osnivanje Agencije

Član 19

Agencija se osniva kao nezavisan organ sa svojstvom pravnog lica koji vrši poslove utvrđene ovim zakonom.

Agencija u okviru svojih nadležnosti:

1) prati i analizira uslove konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih privrednih sektora;

2) utvrđuje metode istraživanja konkurencije;

3) odobrava izuzeća od zabrane pojedinih sporazuma i odobrava koncentracije učesnika, pod propisanim uslovima i rješava u drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom;

4) preduzima mjere prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije na tržištu ili preduzima mjere radi sprječavanja nastanka ili prestanka povrede i otklanjanja štetnih posljedica po učesnike i potrošače;

5) daje mišljenje o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije;

6) priprema stručne osnove za izradu zakona i podzakonskih akata;

7) utvrđuje visinu naknade za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uz saglasnost Vlade;

8) vodi upravni postupak i rješava u pojedinačnim upravnim stvarima;

9) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom organu i/ili izdaje prekršajne naloge u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;

10) daje mišljenja u vezi sa važećim propisima, koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju i o tome obavještava javnost;

11) formira ekspertska i savjetodavna tijela za potrebe sprovođenja ovog zakona;

12) saraduje sa međunarodnim i nacionalnim organizacijama i institucijama u oblasti konkurencije;

13) priprema izvještaj o radu za prethodnu godinu i finansijski plan za svaku narednu godinu;

14) objavljuje statističke podatke i vodi evidenciju o odobrenim i prijavljenim koncentracijama;

15) kontroliše sprovođenje mjera naloženih rješenjem;

16) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Agencija je dužna da izvještaj o radu za prethodnu godinu i završni račun sa izvještajem revizora objavi na svojoj internet stranici.

Položaj Agencije

Član 20

Agencija za svoj rad odgovara Vladi.

Sjedište Agencije je u Podgorici.

Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Agencija ima statut kojim se uređuje unutrašnja organizacija, nadležnosti i djelokrug poslova Agencije, način i postupak odlučivanja, donošenje i objavljivanje opštih akata i druga pitanja koja su od značaja za poslove Agencije utvrđene ovim zakonom.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Statut Agencije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Rukovođenje Agencijom

Član 21

Agencijom rukovodi direktor.

Direktora Agencije, na predlog Ministarstva, imenuje Vlada na period od četiri godine.

Direktor Agencije ima zamjenika.

Zamjenika direktora Agencije postavlja Vlada na period od četiri godine.

Direktor, odnosno zamjenik direktora Agencije može biti lice koje, pored opštih uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i sledeće uslove:

1) je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori;

2) ima visoku školsku spremu;

3) ima najmanje pet godina radnog iskustva.

Lica iz st. 1 i 3 ovog člana ne mogu biti imenovana, odnosno postavljena više od dva puta uzastopno.

Direktor, odnosno zamjenik direktora ne mogu obavljati poslaničku i drugu javnu funkciju ili profesionalno obavljati drugu djelatnost, odnosno ne mogu da se bave drugim javnim ili privatnim poslom uz naknadu, osim akademskih aktivnosti i rada u naučnim institucijama.

Ovlašćenja direktora

Član 22

Direktor Agencije je ovlašćen da:

1) zastupa i predstavlja Agenciju;

2) odgovara za zakonitost rada Agencije;

3) organizuje i rukovodi poslovanjem Agencije;

4) donosi akte iz nadležnosti Agencije.

Direktora Agencije u odsustvu zamjenjuje zamjenik direktora Agencije.

Zamjenik direktora Agencije vrši i druge poslove po nalogu direktora Agencije.

Razrješenje direktora ili zamjenika direktora

Član 23

Vlada će razriješiti direktora, odnosno zamjenika direktora Agencije:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) kada ne postupa u skladu sa zakonom, nestručno i nesavjesno obavlja dužnost;
- 4) kada svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 6) ako bude izabran ili počne da obavlja drugu funkciju, odnosno djelatnost nespojivu sa dužnošću u Agenciji.

Na prava i obaveze zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuju položaj i zarade državnih službenika i namještenika.

Sredstva za rad

Član 24

Sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju se iz:

- 1) naknada koje se plaćaju Agenciji u skladu sa ovim zakonom;
- 2) budžeta Crne Gore;
- 3) donacija;
- 4) ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Agencija ne smije primati donacije od učesnika na tržištu na koje se primjenjuje ovaj zakon.

U postupku pred Agencijom plaćaju se naknade.

Naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuju se tarifnikom naknada koji donosi Agencija, uz saglasnost Vlade.

Tarifnik iz stava 4 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Finansiranje Agencije

Član 25

Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji donosi Agencija.

Finansijski plan podnosi se Vladi na saglasnost, najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Agencije.

Ukupni troškovi Agencije obuhvaćeni finansijskim planom ne mogu biti veći od neophodnih troškova potrebnih za uspješno sprovođenje zakona.

Višak prihoda nad rashodima Agencije uplaćuje se u budžet Crne Gore.

Završni račun Agencije podliježe godišnjoj reviziji nezavisnog ovlašćenog revizora određenog u skladu sa zakonom.

Agencija je dužna da, do kraja drugog kvartala tekuće godine, podnese Vladi završni račun sa izvještajem revizora iz stava 6 ovog člana.

Agencija je dužna da, u roku iz stava 7 ovog člana, podnese Vladi i Skupštini Crne Gore izvještaj o radu za prethodnu godinu, radi usvajanja.

IV. POSTUPAK PRED AGENCIJOM

1. Vođenje postupka

Primjena pravila opšteg upravnog postupka i prekršajnog postupka

Član 26

U postupku pred Agencijom na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje opšti upravni postupak i prekršajni postupak.

Stranke u postupku

Član 27

Stranka u postupku pred Agencijom je:

1) učesnik na tržištu koji je podnio zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije ili zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane;

2) učesnik na tržištu protiv koga je pokrenut ispitni postupak.

Svojstvo stranke iz stava 1 ovog člana nemaju podnosioci inicijative za ispitivanje povrede konkurencije, davaoci informacija, dokumenata, podataka, stručna i druga zainteresovana lica, organizacije čije se analize koriste u postupku, kao ni državni organi i organizacije koje saraduju sa Agencijom u toku postupka.

Pokretanje postupka po službenoj dužnosti

Član 28

Agencija pokreće postupak ispitivanja povrede konkurencije po službenoj dužnosti i kada na osnovu podnijetih inicijativa, informacija, dokumenata i drugih raspoloživih podataka, osnovano pretpostavi postojanje povrede konkurencije.

O pokretanju postupka direktor Agencije donosi zaključak.

Postupak se smatra pokrenutim danom dostavljanja zaključka o pokretanju postupka stranci.

Zaključak o pokretanju postupka sadrži:

1) opis radnji ili akata koji mogu predstavljati povredu konkurencije;

2) razloge i pravni osnov za pokretanje postupka;

3) poziv svim fizičkim i pravnim licima da dostave Agenciji podatke, dokumenta ili informacije koji mogu biti od značaja za pravilno i potpuno utvrđivanje činjenica u postupku.

Zaključak iz stava 2 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

Pokretanje postupka po zahtjevu stranke

Član 29

Postupak za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, kao i postupak za pojedinačno izuzeće pokreće se na zahtjev stranke.

Skraćeni postupak

Član 30

Agencija može, bez sprovođenja ispitnog postupka, donijeti rješenje neposredno, ako je stranka u zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije navela činjenice ili podnijela dokaze na osnovu kojih se može

utvrditi da prijavljena koncentracija ispunjava sve uslove dozvoljenosti na osnovu kriterijuma iz člana 54 ovog zakona ili ako se to stanje može utvrditi na osnovu opštepoznatih činjenica ili činjenica koje su Agenciji poznate, osim ako se utvrde ili steknu uslovi za vođenje postupka ispitivanja koncentracije po službenoj dužnosti.

Ispitni postupak

Član 31

U ispitnom postupku se preduzimaju potrebne dokazne radnje u cilju pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, a naročito se uzimaju izjave stranaka, svjedoka, obavlja se vještačenje, pribavljaju se podaci, isprave i stvari, vrši prikupljanje podataka neposrednim uvidom i privremeno oduzimanje stvari.

Ispitni postupak sprovode ovlašćena lica Agencije, koja određuje direktor Agencije za svaki pojedinačni slučaj.

Prikupljanje podataka neposrednim uvidom

Član 32

Ako je radi prikupljanja podataka u postupku pred Agencijom potrebno izvršiti neposredan uvid u poslovne prostorije, na zemljištu ili vozilima stranke ili drugog učesnika u postupku, direktor Agencije će donijeti zaključak o vršenju neposrednog uvida.

U vršenju neposrednog uvida iz stava 1 ovog člana ovlašćeno lice Agencije ima pravo da:

1) uđe i pregleda poslovne prostorije, vozila, zemljište i druge prostore gdje stranka ili drugi učesnik na tržištu obavlja djelatnosti ili vrši druge poslovne aktivnosti iz kojih proizilazi vjerovatnoća kršenja ovog zakona;

2) pregleda poslovne knjige i druga dokumenta;

3) kopira ili skenira poslovnu dokumentaciju, a ukoliko iz tehničkih razloga to nije moguće, privremeno oduzme poslovnu dokumentaciju na vrijeme neophodno za njeno kopiranje;

4) zapečati sve poslovne prostore i poslovna dokumenta za vrijeme trajanja neposrednog uvida, u obimu potrebnom za njegovo sprovođenje;

5) uzme od zastupnika stranke ili zaposlenih stranke izjave, kao i dokumenta o činjenicama koje se odnose na predmet neposrednog uvida i o tome sačini zapisnik, a ako je neophodna pisana izjava odredi datum do kada izjava mora biti dostavljena;

6) obavlja i druge radnje u skladu sa ciljem ispitivanja.

Lice koje nije stranka u postupku dužno je da dozvoli vršenje neposrednog uvida iz stava 1 ovog člana, kada postoji osnovana sumnja da se u njegovim objektima ili prostorijama obavlja djelatnost ili nalaze predmeti koji su neophodni za odlučivanje u postupku.

Na zahtjev Agencije, u slučajevima ometanja ili nepostupanja po nalogima ovlašćenih lica u izvršenju radnji iz ovog člana, organ uprave nadležan za poslove policije je dužan da pruži pomoć u izvođenju pojedinih radnji u postupku, a naročito kod prikupljanja podataka neposrednim uvidom i privremenog oduzimanja stvari u skladu sa zakonom kojim se uređuju ovlašćenja i postupanje policije.

Službena legitimacija

Član 33

Ovlašćena lica Agencije za sprovođenje radnji u ispitnom postupku imaju službenu legitimaciju, dok se ostala lica u postupku prikupljanja dokaza legitimišu posebnim ovlašćenjem za vršenje uvida.

Službenu legitimaciju i ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje direktor Agencije.

Oblik i sadržinu službene legitimacije i posebnog ovlašćenja iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove javne uprave.

Privilegovana komunikacija

Član 34

Razmjena dokumenata, informacija, podataka i drugih oblika komunikacije između stranke protiv koje se vodi postupak i njenih punomoćnika koji nijesu zaposleni kod stranke, koja se neposredno odnosi na postupak pred Agencijom, dozvoljena je (u daljem tekstu: privilegovana komunikacija).

Komunikacija iz stava 1 ovog člana povjerljiva je i ne može se koristiti kao dokazno sredstvo u postupku.

U slučaju sumnje o postojanju zloupotrebe privilegovane komunikacije, Agencija može da preispita njen sadržaj, odnosno donese zaključak o nepriznavanju komunikacije kao privilegovane u odnosu na pojedine njene oblike.

Obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku

Član 35

Agencija je dužna da, prije donošenja konačnog rješenja, svim strankama protiv kojih je pokrenut postupak dostavi pisano obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku.

Stranka protiv koje je pokrenut postupak ima pravo prigovora na obavještenje iz stava 1 ovog člana, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana prijema obavještenja.

Prigovorom iz stava 2 ovog člana stranka može predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

Na zahtjev podnosioca inicijative, Agencija može dostaviti obavještenje iz stava 1 ovog člana koje ne sadrži zaštićene podatke, sa poukom da ima pravo da u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja u pisanoj formi dostavi svoje primjedbe Agenciji.

Obavještenje iz stava 4 ovog člana Agencija može dostaviti trećem licu na njegov zahtjev, ako dokaže da se u postupku pred Agencijom odlučuje o njegovim pravima ili pravnim interesima.

Usmena rasprava

Član 36

Agencija odlučuje bez održavanja usmene rasprave, osim ako na obrazloženi zahtjev stranke ili po sopstvenoj procjeni u toku postupka utvrdi da je potrebno da se usmena rasprava održi.

U postupcima pred Agencijom u kojima se održava usmena rasprava, radi zaštite službene i poslovne tajne, isključena je javnost.

Saradnja sa Agencijom

Član 37

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave, organi lokalne samouprave i druga pravna lica koja obavljaju javna ovlaštenja, dužni su da, na zahtjev Agencije, bez naknade, obezbijede sve podatke neophodne u postupku odlučivanja Agencije u skladu sa ovim zakonom, uključujući podatke koji mogu predstavljati poslovnu tajnu, kao i druge povjerljive podatke, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Sa podacima iz stava 1 ovog člana Agencija je dužna da postupa u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka, zaštita podataka o ličnosti i zaštita neobjavljenih podataka.

U slučaju uskraćivanja, neblagovremene ili nepotpune dostave podataka iz stava 1 ovog člana, Agencija može da obavijesti organ koji vrši nadzor nad radom organa iz stava 1 ovog člana, odnosno da zahtijeva preduzimanje potrebnih mjera u cilju prikupljanja traženih podataka.

Zaštićeni podaci

Član 38

Na zahtjev lica koje je podnosilac inicijative za ispitivanje povrede konkurencije ili trećeg lica koje je dostavilo, odnosno stavilo na uvid tražene podatke u postupku, Agencija može odrediti mjeru zaštite izvora podataka ili određenih podataka (u daljem tekstu: zaštićeni podaci), ako ocijeni da je zahtjev podnosioca opravdan i značajniji od potrebe obavještanja javnosti povodom predmeta tog zahtjeva.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da učini vjerovatnim mogućnost nastanka štete zbog otkrivanja izvora podataka, odnosno sadržine podataka na koje se zahtjev odnosi.

Agencija je dužna da obezbijedi zaštitu podataka iz stava 1 ovog člana.

Zaključak o zaštiti izvora podataka i zaštiti podataka donosi direktor Agencije.

Zaštićeni podaci nemaju svojstvo informacije od javnog značaja u smislu zakona kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Zahtjev za dostavljanje podataka i dokumentacije

Član 39

Učesnici na tržištu i druga pravna i fizička lica dužni su da, na zahtjev Agencije, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, dostave podatke i dokumentaciju od značaja za utvrđivanje činjenica u postupku koji se vodi u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćeno lice Agencije može, prilikom vršenja neposrednog uvida u prostorijama učesnika na tržištu ili uzimanja izjave od odgovornih lica u pravnom licu, narediti dostavljanje dokumentacije i podataka u određenom roku.

Lice kome je podniet zahtjev nema pravo da se poziva na poslovnu tajnu radi odbijanja saopštavanja određenog podatka ili davanja dokumentacije.

Sektorske analize

Član 40

Agencija može izvršiti analizu stanja konkurencije u određenoj grani privrede ili analizirati određene kategorije sporazuma u različitim granama privrede (u daljem tekstu: sektorske analize), u slučaju kada kretanje cijena ili druge okolnosti ukazuju na mogućnost sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije.

U cilju sprovođenja sektorskih analiza iz stava 1 ovog člana Agencija može zahtijevati od učesnika na tržištu da dostave sve neophodne podatke i/ili dokumenta i može sprovoditi sva neophodna istraživanja.

Agencija može da zahtijeva od učesnika na tržištu da dostave sve sporazume, odluke, obavještenja ili podatke u cilju utvrđivanja postojanja usaglašene prakse.

Izveštaj o sprovedenim sektorskim analizama Agencija objavljuje na svojoj internet stranici.

Dostavljanje

Član 41

U postupku protiv učesnika na tržištu koji se smatraju povezanim učesnicima na tržištu, u skladu sa članom 4 ovog zakona, dostava jednom učesniku na tržištu smatra se dostavom svim povezanim učesnicima na tržištu.

2. Akti Agencije

Rješenje u slučaju zabranjenih sporazuma

Član 42

Kada Agencija utvrdi da se sporazumom sprječava, ograničava ili narušava konkurencija na relevantnom tržištu, u smislu člana 8 ovog zakona, rješenjem će zabraniti sprovođenje tog sporazuma.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana Agencija će naložiti strankama u postupku ispunjenje određenih uslova ili preduzimanje određenih mjera iz člana 59 ovog zakona, srazmjernih učinjenoj povredi, radi otklanja štetnih posljedica i uspostavljanja efikasne konkurencije na tržištu, kao i rokove za njihovo izvršenje.

Rješenje o zloupotrebi dominantnog položaja

Član 43

Kada Agencija utvrdi zloupotrebu dominantnog položaja iz čl. 14 i 15 ovog zakona rješenjem:

- 1) utvrđuje dominantan položaj učesnika na tržištu i radnju učesnika na relevantnom tržištu kojom se zloupotrebljava dominantan položaj i sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, kao i period trajanja zloupotrebe;
- 2) zabranjuje strankama u postupku radnje i postupanja kojima se zloupotrebljava dominantan položaj;
- 3) nalaže mjere iz člana 59 ovog zakona i rokove za njihovo izvršenje.

Privremene mjere

Član 44

Ako od radnji ili akata koji su predmet postupka postoji opasnost od nastupanja nenadoknadive štete za lica na koja se te radnje i akti neposredno odnose, Agencija može da naloži privremenu mjeru prestanka vršenja tih radnji ili primjene akata, odnosno obavezu preduzimanja radnji ili uzdržavanja od preduzimanja radnji kojima se sprječavaju ili otklanjaju njihove štetne posljedice.

Privremenu mjeru iz stava 1 ovog člana direktor Agencije nalaže zaključkom.

Privremena mjera iz stava 1 ovog člana može trajati do donošenja rješenja Agencije u tom postupku.

Prihvatanje ispunjenja obaveza

Član 45

Tokom postupka, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavještenja stranci iz člana 35 ovog zakona, stranka u postupku može Agenciji predložiti mjere, uslove i rokove kojima će otkloniti negativne efekte njenog postupanja ili propuštanja postupanja.

Ako Agencija utvrdi da su predložene mjere, uslovi i rokovi iz stava 1 ovog člana dovoljni za ponovno uspostavljanje efikasne konkurencije na tržištu, može rješenjem naložiti sprovođenje predloženih mjera, kao i uslove i rokove za njihovo sprovođenje.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana Agencija će odrediti i rok u kojem je stranka dužna da dostavi dokaze da su naložene mjere i uslovi sprovedeni u rokovima utvrđenim rješenjem.

Mjere, uslove i rokove iz stava 1 ovoga člana Agencija će prihvatiti pod uslovom da:

- 1) je povreda konkurencije trajala kratko vrijeme;
- 2) stranka u postupku u potpunosti saraduje sa Agencijom;
- 3) je postupkom obuhvaćen veliki broj stranaka;
- 4) se obezbeđuje ekonomičnost postupka.

Agencija ne smije prihvatiti mjere, uslove i rokove iz stava 1 ovoga člana ako je odnosnom povredom konkurencije stranka u postupku ostvarila značajan profit.

Agencija je dužna da ponovo pokrene postupak utvrđivanja povrede, ako kontrolom utvrdi da se mjere iz st. 2 i 3 ovog člana ne sprovode na način i u roku koji je utvrđen rješenjem iz stava 2 ovog člana ili ako je došlo do znatne izmjene okolnosti na osnovu kojih je donijeto rješenje, odnosno ako je rješenje donijeto na osnovu netačnih ili neistinitih podataka.

2. Postupak kod izuzeća

Procjena grupnog izuzeća

Član 46

Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, da pokrene postupak za izuzeće od zabrane iz člana 11 ovog zakona.

Ako se u postupku iz stava 1 ovog člana utvrdi da sporazum ne ispunjava uslove iz čl. 9 i 11 ovog zakona, Agencija će zabraniti ili ograničiti primjenu grupnog izuzeća.

Odobrenje pojedinačnog izuzeća

Član 47

Agencija je dužna da donese rješenje o izuzeću iz člana 12 ovog zakona u roku od 120 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Agencija je dužna da preispita odobreno izuzeće iz stava 1 ovog člana, ako utvrdi da:

- 1) je rješenje donijeto na osnovu nepotpunih ili netačnih podataka;
- 2) su se materijalni uslovi na tržištu bitno promijenili;
- 3) jedna od ugovornih strana iz sporazuma ne postupa po mjerama koje je naložila Agencija.

Poništavanje, ukidanje ili izmjena pojedinačnog izuzeća

Član 48

Ako Agencija utvrdi povredu iz člana 47 stav 2 ovog zakona, rješenje o odobrenju izuzeća će:

- 1) ukinuti ili izmijeniti ako su se bitno izmjenili uslovi na tržištu na osnovu kojih je izuzeće odobreno;
- 2) poništiti, ako se izuzeće zasniva na nepotpunim ili netačnim podacima i informacijama, ne postupa po mjerama koje je Agencija odredila ili ako se izuzeće zloupotrebljava.

Obaveze i vrijeme trajanja pojedinačnog izuzeća

Član 49

Rješenje o odobrenju pojedinačnog izuzeća može sadržati obaveze i zabrane.

Pojedinačno izuzeće odobrava se na period do pet godina.

Pojedinačno izuzeće Agencija može produžiti na zahtjev ugovornih strana, koji se podnosi najkasnije četiri mjeseca prije isteka perioda na koji je izuzeće iz stava 2 ovog člana odobreno.

Na zahtjev ugovornih strana, pojedinačno izuzeće se može produžiti za period do pet godina, pod uslovom da sporazum ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona.

Rok iz st. 2 i 4 ovog člana teče od dana donošenja rješenja Agencije.

3. Procjena koncentracija

Koncentracija, obavještanje, obaveza prijave i obračun prometa

Član 50

Koncentracija iz člana 16 ovog zakona sprovodi se samo na osnovu odobrenja koje, na zahtjev učesnika na tržištu, izdaje Agencija.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se pod uslovom da je:

- 1) zajednički ukupni godišnji prihod najmanje dva učesnika u koncentraciji ostvaren na tržištu Crne Gore veći od pet miliona eura u prethodnoj finansijskoj godini;
- 2) zajednički ukupni godišnji prihod učesnika u koncentraciji ostvaren na svjetskom tržištu u prethodnoj finansijskoj godini veći od 20 miliona eura, ako je najmanje jedan od učesnika koncentracije u tom periodu ostvario milion eura prihoda na teritoriji Crne Gore.

Agencija može, po saznanju za sprovedenu koncentraciju, naložiti učesnicima u koncentraciji da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za

sprovedenje koncentracije, ako njihov zajednički tržišni udio na relevantnom tržištu Crne Gore iznosi više od 60%.

Teret dokazivanja zajedničkog tržišnog udjela učesnika u koncentraciji je na Agenciji.

Prihod ostvaren unutar grupe učesnika u koncentraciji ne uzima se u obzir prilikom obračuna zajedničkog ukupnog godišnjeg prihoda iz stava 2 ovog člana.

Obračun zbira prihoda banaka, osiguravajućih društava i drugih finansijskih institucija

Član 51

U postupku procjene koncentracija koje obuhvataju banke, osiguravajuća društva i druge finansijske institucije kao učesnike u koncentracijama, zbir prihoda iz člana 50 stav 2 ovog zakona obračunava se na osnovu ukupnog prihoda iz njihovog redovnog poslovanja u finansijskoj godini koja prethodi godini u kojoj se sprovodi koncentracija, na sljedeći način:

1) za banke i druge finansijske institucije, nakon odbitka direktnih poreza koji se odnose na njih, uzima se zbir sljedećih prihoda:

- a) prihod od kamatnih stopa i slični prihod;
- b) prihod od hartija od vrijednosti koji obuhvata:
  - prihod od akcija i drugih hartija od vrijednosti sa promjenjivim prinosom,
  - prihod od udjela u privrednim subjektima,
  - prihod od akcija u povezanim privrednim subjektima;
- c) provizija;
- d) neto dobit po osnovu finansijskih poslovanja;
- e) drugi prihodi iz redovnog poslovanja;

2) za osiguravajuća društva koja obavljaju poslove osiguranja ili reosiguranja ukupna vrijednost bruto premije, nakon odbitka poreza i parafiskalnih doprinosa koji se naplaćuju po pozivu na iznose individualnih premija ili u vezi sa ukupnim obimom premija.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije

Član 52

Postupak za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije pokreće se na osnovu zahtjeva učesnika u koncentraciji koji se podnosi Agenciji.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 15 dana od dana izvršenja prve od sljedećih radnji:

- 1) zaključenja sporazuma ili ugovora;
- 2) objavljivanja javnog poziva, odnosno ponude ili zatvaranja javne ponude;
- 3) sticanja kontrole.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti i kada učesnici na tržištu iskažu ozbiljnu namjeru za zaključenje ugovora, potpisivanjem pisma o namjeri, objavljivanjem namjere da učine ponudu ili na drugi način koji prethodi radnji iz stava 1 ovog člana.

Kada kontrolu nad cijelim ili nad djelovima jednog ili više učesnika na tržištu stiče drugi učesnik na tržištu, zahtjev podnosi učesnik na tržištu koji stiče kontrolu, a u slučaju zajedničkog ulaganja zahtjev podnose svi učesnici zajedno.

Učesnici na tržištu koji daju javnu ponudu u skladu sa zakonom kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, u slučaju sticanja kontrole iz člana 4 stav 3 ovog zakona, dužni su da o javnoj ponudi obavijeste Agenciju.

Bliži sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije propisuje Ministarstvo.

Objavljivanje zahtjeva za koncentraciju

Član 53

Agencija je dužna da objavi podatke iz zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije u "Službenom listu Crne Gore", a naročito:

- 1) naziv, odnosno imena učesnika u koncentraciji;
- 2) prirodu i način koncentracije;
- 3) privredni sektor u okviru kojeg se koncentracija vrši.

Kriterijumi za procjenu koncentracije

Član 54

Agencija odlučuje o odobravanju koncentracije procjenom posljedica koncentracije na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje efikasne konkurencije na tržištu Crne Gore, a naročito na stvaranje ili jačanje dominantnog položaja.

Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) strukture i koncentrisanosti relevantnog tržišta;
- 2) stvarnih i potencijalnih konkurenata;
- 3) položaja na tržištu učesnika u koncentraciji i njihove ekonomske i finansijske moći;
- 4) mogućnosti izbora dobavljača i korisnika;
- 5) pravnih i drugih prepreka za ulazak na relevantno tržište;
- 6) stepena unutrašnje i međunarodne konkurentnosti učesnika u koncentraciji;
- 7) kretanja ponude i potražnje relevantne robe, odnosno usluge;
- 8) kretanja tehničkog i ekonomskog razvoja;
- 9) interesa potrošača.

Učesnici u koncentraciji, uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, dostavljaju Agenciji, kao dio svojih obavještenja, dokumentaciju relevantnu za utvrđivanje činjenica iz st. 1 i 2 ovog člana.

Početak postupka kod procjene koncentracije

Član 55

Postupak procjene koncentracije počinje danom prijema urednog zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije.

U postupku procjene koncentracije primenjuju se odredbe čl. 28 st. 2, 3 i 4 i čl. 29 do 41 ovog zakona.

Odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije

Član 56

U postupku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije Agencija će:

1) odbiti zahtjev za odobrenje koncentracije ako nijesu ispunjeni uslovi iz člana 50 ovog zakona;

2) obustaviti postupak ako podnosilac zahtjeva odustane od zahtjeva;

3) odobriti koncentraciju kada se procjenom efekata na osnovu kriterijuma iz člana 54 ovog zakona utvrdi da se tom koncentracijom značajno ne sprječava, ograničava ili narušava efikasna konkurencija, prvenstveno stvaranjem, odnosno jačanjem dominantnog položaja na tržištu.

4) odobriti koncentraciju uz nalaganje dodatnih mjera, uslova i obaveza koje učesnici u koncentraciji moraju da izvrše prije ili nakon sprovođenja koncentracije;

5) odbiti zahtjev kada se procjenom efekata na osnovu kriterijuma iz člana 54 ovog zakona utvrdi da bi se koncentracijom značajno ograničila efikasna tržišna konkurencija na relevantnom tržištu, a naročito stvaranjem novog ili jačanjem postojećeg dominantnog položaja.

Učesnici u koncentraciji su dužni da prekinu sprovođenje koncentracije do donošenja rješenja Agencije kojim se namjeravana koncentracija odobrava ili do isteka rokova iz člana 62 stav 3 ovog zakona.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, učesnici u koncentraciji mogu da nastave realizaciju javne prodaje u skladu sa zakonom, pod uslovom da preuzimalac, odnosno sticalac kontrole ne vrši glasačka prava po upisu akcija ili udjela ili to čini isključivo sa ciljem zaštite vrijednosti preuzetog privrednog društva do izdavanja rješenja Agencije.

Agencija može, na obrazloženi prijedlog preuzimaoca, radi zaštite njegovih prava ili imovine preuzetog društva iz stava 3 ovog člana, po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije riješiti po hitnom postupku.

Agencija će poništiti rješenje kojim se koncentracija odobrava ako je rješenje donijeto na osnovu netačnih ili neistinitih podataka i činjenica.

Uslovno odobrenje koncentracije

Član 57

Ako Agencija procijeni da bi se sprovođenjem koncentracije spriječila, ograničila ili narušila konkurencija obavijestice podnosioca zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije o bitnim činjenicama, okolnostima i zaključcima na kojima će zasnovati rješenje, radi izjašnjenja.

Podnosilac zahtjeva može u izjašnjenju iz stava 1 ovog člana predložiti mjere koje će sprovesti shodno članu 56 stav 1 tačka 4 ovog zakona, sa ciljem da sprovođenje koncentracije ne spriječi, ograniči ili naruši konkurenciju.

Ako Agencija utvrdi da se predloženim mjerama ne sprječava, ograničava ili narušava konkurencija donijeće rješenje kojim odobrava koncentraciju i naložiti sprovođenje mjera i rokove za njihovo sprovođenje, kao i način kontrole izvršavanja mjera.

Agencija će ukinuti rješenje kojim se koncentracija uslovno odobrava ako učesnici u koncentraciji ne sprovedu mjere iz stava 3 ovog člana.

Mjere za otklanjanje posljedica zabranjene koncentracije

Član 58

U slučaju sprovođenja koncentracije bez odobrenja Agencije iz člana 50 stav 1 ovog zakona ili koncentracije sprovedene suprotno odobrenju Agencije iz člana 57 stav 3 ovog zakona, Agencija može rješenjem utvrditi neophodne mjere i odrediti rokove za sprovođenje tih mjera.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana, a u skladu sa članom 59 ovog zakona, Agencija može naročito:

- 1) naložiti otuđenje stečenih akcija ili udjela u društvu;
- 2) zabraniti ili ograničiti vršenje glasačkih prava koja daju akcije ili udjeli u upravljanju privrednim subjektima učesnicima u koncentraciji i naložiti prestanak kontrole nad zajedničkim ulaganjem ili drugih oblika sticanja kontrole iz člana 16 ovog zakona koji su doveli do zabranjene koncentracije.

Mjere ponašanja i strukturne mjere

Član 59

Rješenjem o utvrđivanju povrede konkurencije Agencija može da naloži mjere za otklanjanje utvrđene povrede konkurencije, odnosno sprječavanje njenog nastanka ili slične povrede i preduzimanje određene radnje ili zabranu preduzimanja određene radnje (mjere ponašanja).

Mjere iz stava 1 ovog člana moraju biti srazmjerne težini utvrđene povrede konkurencije i u neposrednoj vezi sa aktima ili radnjama koje su izazvale povredu.

Ako se utvrdi postojanje povrede konkurencije i značajne opasnosti od ponavljanja iste ili slične povrede kao neposredne posljedice strukture učesnika na tržištu, Agencija može da odredi mjeru koja ima za cilj promjenu u strukturi učesnika na tržištu radi otklanjanja te opasnosti (strukturne mjere), odnosno vraćanja na strukturu koja je postojala prije nastupanja utvrđene povrede.

Strukturna mjera se određuje samo ako nema mogućnosti za određivanje jednako ili približno efikasne mjere ponašanja ili ako bi određivanje mjere ponašanja predstavljalo veći teret za učesnika na tržištu nego konkretna strukturna mjera, odnosno ako ranije izrečena mjera ponašanja povodom iste povrede konkurencije nije sprovedena u cjelini.

Strukturne mjere iz stava 3 ovog člana mogu biti mjere: prodaje (prenosa ili otuđenja) postojećeg privrednog društva, njegovog dijela ili grupe društava drugim licima koja nijesu povezana sa učesnikom na tržištu na koga se ove mjere odnose; raskid ugovora o zajedničkom ulaganju i osnivanju privrednog društva; ukidanje personalne povezanosti (upravni organi i organi odlučivanja u društvu), kao i druge mjere u skladu sa zakonom.

5. Procesne novčane kazne

Periodične novčane kazne

Član 60

Agencija će učesnika na tržištu koji nije ispunio obaveze naložene zaključkom kazniti periodičnom novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura za svaki dan neispunjenja naložene obaveze, a najviše do 3% ukupnog prihoda ostvarenog u finansijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je postupak pokrenut, ako:

1) ne postupi po zahtjevu Agencije za dostavljanje ili saopštavanje traženih podataka ili dostavi ili saopšti netačne, nepotpune ili neistinite podatke iz čl. 39, 40 i 63 ovog zakona;

2) ne postupi po privremenoj mjeri iz člana 44 ovog zakona;

3) označi kao privilegovanu komunikaciju podatke ili dokumentaciju suprotno članu 34 ovog zakona;

4) ovlašćena lica ili zaposleni ometaju ili na drugi način onemogućavaju ovlašćena lica Agencije u sprovođenju radnji iz člana 32 ovog zakona, a naročito sa ciljem prikrivanja ili uništavanja dokumentacije.

Visinu periodične novčane kazne i rok za plaćanje Agencija određuje zaključkom.

Rok za otpočinjanje plaćanja periodične novčane kazne ne može biti duži od 15 dana od dana prijema zaključka o određivanju periodične novčane kazne.

6. Rješenja Agencije

Objavljivanje rješenja Agencije

Član 61

Dispozitiv rješenja iz čl. 42 i 43, člana 56 stav 1 tačka 5 i člana 58 ovog zakona objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

Rokovi za donošenje rješenja

Član 62

Rješenja iz čl. 42 i 43 ovog zakona Agencija donosi u roku od 24 mjeseca od dana dostavljanja zaključka o pokretanju postupka.

Rok iz stava 1 ovog člana može se produžiti najviše za 24 mjeseca ako iz opravdanih razloga nije donijeto rješenje u roku iz stava 1 ovog člana.

Agencija odlučuje po zahtjevu iz:

1) člana 56 stav 1 tačka 1 ovog zakona, u roku od 25 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva;

2) člana 56 stav 1 tačka 2 ovog zakona, u roku od 25 radnih dana od dana odustanka od zahtjeva;

3) člana 56 stav 1 tačka 3 ovog zakona, u roku od 105 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva;

4) člana 56 stav 1 tačka 4 ovog zakona, u roku od 125 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva;

5) člana 56 stav 1 tačka 5 ovog zakona, u roku od 130 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Ako Agencija ne donese rješenje u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, postupak se obustavlja.

Ako Agencija ne donese rješenje u rokovima iz stava 3 ovog člana, smatraće se da je zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije odobren.

Kontrola nad izvršenjem rješenja

Član 63

Agencija može od učesnika na tržištu da zahtijeva dostavljanje izvještaja o ispunjavanju obaveza, mjera, uslova i rokova koji su određeni rješenjem donijetim na osnovu ovog zakona.

V. PRAVNA ZAŠTITA

Tužba u upravnom sporu

Član 64

Protiv rješenja i zaključaka koje donosi Agencija u postupcima koji se vode po ovom zakonu može se pokrenuti upravni spor.

Naknada štete

Član 65

Naknada štete koja je prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurencije koja je utvrđena rješenjem Agencije u skladu sa ovim zakonom ostvaruje se u parničnom postupku pred nadležnim sudom.

VI. NADZOR

Član 66

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

VII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 67

Novčanom kaznom u visini od 1% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen kazniće se učesnik na tržištu, ako:

- 1) dogovara zaključenje, zaključi ili izvrši sporazum kojim se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija (član 8 stav 1);
- 2) izvrši radnju zloupotrebe dominantnog položaja (član 15);
- 3) sprovede zabranjenu koncentraciju (član 18);
- 4) ne prekine sprovođenje koncentracije do donošenja rješenja Agencije kojim se namjeravana koncentracija odobrava (član 56 stav 2);
- 5) ne pridržava se u cjelosti ili djelimično rješenjem utvrđenih mjera, uslova i rokova (čl. 57, 58 i 59).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 eura do 4.000 eura kazniće se i odgovorno lice kod učesnika na tržištu, kao i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave i lokalne samouprave ukoliko se taj organ pojavljuje kao učesnik na tržištu.

Član 68

Novčanom kaznom od 4.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj učesnik na tržištu ako ne podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije u roku iz člana 52 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 eura do 4.000 eura kazniće se i odgovorno lice kod učesnika na tržištu.

Posebna ovlašćenja Agencije

Član 69

Protiv učesnika sporazuma iz člana 8 ovog zakona, koji u postupku pred Agencijom omogući okončanje postupka i donošenje rješenja o povredi iz člana 8 ovog zakona, Agencija može da ne podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno odustane od već podnijetog zahtjeva ili u toku postupka predloži sudu blaže kažnjavanje učesnika sporazuma iz člana 8 ovog zakona, ako učesnik sporazuma:

- 1) prvi prijavi Agenciji postojanje sporazuma i dostavi valjane dokaze;
- 2) dostavi Agenciji dokaze o postojanju sporazuma iz člana 8 ovog zakona koja je u tom trenutku imala određena saznanja ali nije imala dovoljno dokaza;
- 3) prijavi postojanje drugog zabranjenog sporazuma u kojem sam učestvuje ili ima direktna saznanja o čemu dostavi dokaze.

Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na učesnika sporazuma koji je inicirao ili organizovao zaključenje ili sprovođenje sporazuma iz člana 8 ovog zakona.

Agencija može, shodnom primjenom zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, predložiti učesniku sporazuma iz člana 8 ovog zakona zaključivanje sporazuma o priznavanju krivice.

Zastarjelost pokretanja prekršajnog postupka

Član 70

Postupak za utvrđivanje povrede konkurencije iz čl. 67 i 68 ovog zakona ne može se pokrenuti, ako protekne dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Zastarjelost gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne četiri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za imenovanje direktora Agencije

Član 71

Vlada će imenovati direktora Agencije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do imenovanja direktora Agencije, poslove direktora vrši će direktor Uprave za zaštitu konkurencije

Prestanak rada Uprave za zaštitu konkurencije

Član 72

Do upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata, poslove zaštite konkurencije obavljaće Uprava za zaštitu konkurencije

Danom upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata prestaje sa radom Uprava za zaštitu konkurencije.

Agencija će danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata preuzeti osnovna sredstva, postojeću dokumentaciju i zaposlene u Upravi za zaštitu konkurencije.

Postupci koji su u toku

Član 73

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Podzakonska akta

Član 74

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti koji su donijeti na osnovu Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list RCG", br. 69/05 i 37/07), osim Pravilnika o sadržini prijave sporazuma i načinu vođenja evidencije ("Službeni list RCG", broj 36/06), Pravilnika o obliku i sadržini prijave za registraciju odobrenih koncentracija i obrascu i načinu vođenja registra ("Službeni list RCG", broj 36/06) i Pravilnika o obliku i sadržini zahtjeva za pokretanje postupka ("Službeni list RCG", broj 36/06) koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 75

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti konkurencije ("Službeni list RCG", br. 69/05 i 37/07).

Danom upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata prestaju da važe član 28 tačka 4, član 32 i član 51 tačka 7 alineja 2 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", broj 5/12).

Stupanje na snagu

Član 76

Ovaj zakon stupa na snagu šezdesetog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj 08-1/12-1/5

EPA 886 XXIV

Podgorica, 26. jula 2012. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,
Ranko Krivokapić, s.r.